

Årsplan

2026 - 2027

FURUMOEN BARNEHAGE

Godkjent av SU i Furumoen barnehage den
24.06.2026

Innhold

Innledning.....	3
Om barnehagen.....	4
Formål og innhold.....	5
Omsorg.....	5
Lek.....	6
Danning.....	7
Læring.....	8
Vennskap og fellesskap.....	9
Kommunikasjon og språk.....	10
Samarbeid.....	11
Foreldresamarbeid.....	11
Tilvenning, overgang barnehage-skole.....	12
Eksternt samarbeid.....	13
Pedagogisk virksomhet.....	13
Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	13
Medvirkning.....	13
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte.....	14
Digital praksis og trafiksikker barnehage.....	15
Progresjonsplan for fagområdene.....	16
Kommunale satsingsområder.....	23
1. Trygt og godt barnehagemiljø.....	23
2. Helsefremmende oppvekst(HOPP).....	24
Planleggingsdager.....	28
Sommerstengt barnehage.....	28
Kildehenvisning.....	29

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i aller deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. Trygt og godt barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Fremme og utvikle et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Barnehageloven § 8.

2. HOPP – helsefremmende oppvekst

Hopp ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barns psykiske helse og fysiske aktivitet

Sammen vil disse satsingsområdene utfylle hverandre for å sikre et godt og trygt barnehagemiljø framover.

Om barnehagen

Furumoen barnehage er en basebarnehage som hører til på Silsand Mellom. Barnehagen består av to bygg. Hovedbygget ligger i Harald Silsandsvei 30, og Småbarns bygget ligger i Anton Silsandsvei 26. Det er nå 144 plasser i Furumoen. Muligheter for å utvide med flere plasser. På hovedbygget er det 2 baser for alderen 1-4 år og en egen basegruppe for 5 åringene. På Småbarnsbygget er det en base for barn i alderen 1-3 år. Det er 24 stillingshemler i grunnbemanning. Styrer i 100% og styrerassistent i 50% stilling. Vi har også kokk i 100% stilling. Det vil årlig være knyttet ekstra ressurs til de forskjellige basene. Vi er også lærlingebedrift og har i perioder studenter og elever i praksis.

Hovedbygget er spesielt tilpasset barn med behov for tilrettelegging spesielt i forhold til syn, men kan også ta imot barn med andre behov.

Barnehagen har i hovedbygget spesialrom som aula, basseng, hobbyrom og aktivitetsskjøkken.

Barna får mat og drikke gjennom dagen som består av frokost, lunsj og evt. måltid på ettermiddag. Barnehagen har også mulighet for å ha knekkebrød/brød tilgjengelig tidlig morgen og sein ettermiddag.

Barnehagen grenser til skogen, og har kort vei til fjæra. I skogen har barnehagen et referanseområde med egen lavvo. Byløypa i Silsandmarka brukes aktivt hele året.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Relasjonssirkelen, vennebuss
- Ha blikkontakt med barn
- Være lydhør overfor barns behov
- Se hvert enkelt barn
- Være nærværende og engasjerende
- Tydelige forventninger, krav og grenser
- Utnytte de små hverdagsøyeblikk
- Hvile/ sovestund for alle barn
- Ha forståelse for barnas ulike hjemmesituasjoner
- Oppmuntre barna til å hjelpe hverandre, vise omsorg
- Hjelpe barn til å anerkjenne egne følelser («Start» og «Småsteg»)

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.
- tilrettelegge lekemiljøet ut fra barnas interessefelt og behov.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken.
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Bruke verktøy som aktivitetsskjema og pedagogisk analyse for å kartlegge.
- Være aktive, engasjerte og deltakende i leken sammen med barna.
- Gi tid til, og skjerme lek.
- Gi tid og voksenstøtte i lek slik at barn får erfaring med lekeregler, turtaking, forhandlinger o.l.
- Gjøre hele uteområdet tilgjengelig for lek.
- Utvikle og endre lekemiljøet jevnlig – bytte på hvilke leker vi har tilgjengelig.
- Tilrettelegge for frilek gjennom dagen.
- Dagsrytmen vurderes med tanke på god tilrettelegging for lek.
- Fordele seg i barnegruppa og bruke rommene som er tilgjengelig. Slik kan vi fordele barna samt inspirere og ta initiativ til ulik lek.

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Oppmuntre barn til å utøve empati overfor andre barn og voksne. Jobbe systematisk med pedagogisk verktøy som bl.a. «Småsteg» og «Start»
- Oppfordre barna til å glede seg på andres vegne
- Oppfordre barna til å se og lytte til hverandre
- Personalet skal være gode forbilder
- Gjøre barna bevisste på sin rolle i et fellesskap
- 5-års gruppa deltar i Forut aksjon
- Barnehagen oppfordrer til markering av merkedager for å fremheve mangfold
- Tilgjengelige bøker utifra tema innenfor ulikheter/ mangfold.
- Være bevisst kjønnsnøytral lek, og være støttende i barns identitetsutvikling

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Samlingsstunder med ulike temaer gjennom året
- Ta tak i barns undring i øyeblikket, være i nuet
- Være en støttende voksen som er lyttende og tilstedeværende
- Bruke turer, det fysiske rommet og hverdagssituasjoner som læring
- Ha litteratur tilgjengelig i bokform og digitalt
- Legge til rette for spill, regel- og rollelek
- Lekemateriale kan lånes mellom basene
- Legge til rette for barns ulike alder og interessefelt

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Handlingsplan for trygt og godt barnehagemiljø
- Pedagogisk analyse og vennebussen. Bruke pedagogisk materiell «småsteg» og «start»
- Relasjonskartlegging i henhold til kartleggingsplan/relasjonssirkelen
- Skape felles aktiviteter, opplevelser og utfordringer. Bruke skogen som lekeplass
- Bruke bøker/lydbøker/rollespill om vennskap
- Tema i samlinger og samtaler i det daglige
- Bevisstgjøre barn om roller i løsning av konflikter
- Tilrettelegge for gode relasjoner som gir grunnlag for vennskap. B
- Skjerme lek/dele i grupper
- Aktive, observante voksne. Være til stede og støtte barn i lek og samspill. Humor og latter
- Følge utarbeidet handlingsplan for Senja kommune: «Forebygging av krenking og mobbing i barnehagen»

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjennelse og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Stille åpne spørsmål og undre oss sammen med barna
- Legge til rette for gode samtaler, bruke bilder/konkreter under for eks. måltider, samlinger, stell og påkledning
- Benevne og hjelpe barna å sette ord på ting rundt oss og følelser
- Lekegrupper, samling, «Snakkepakken», «Språkkista»
- Lese/se i og samtale rundt bøker
- Synliggjøre mangfold med bruk av bilder, plakater, sang, eventyr, rim og regler
- Introdusere ord og konkreter fra ulike land
- Forut-aksjonen for 5 åringene
- Motivere barna til å bruke språket til å løse konflikter
- Månedsslutt hvor basene fremfører sanger, fortellinger og

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

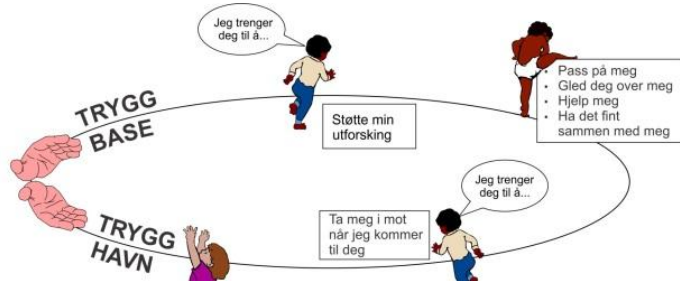
- Daglig samarbeid og ha en åpen og respektfull dialog med foreldre
- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår
Dialogmodellen/pedagogisk sol kan være gode verktøy på foreldremøter.
- Foreldresamtaler
- Foreldreundersøkelser annen hvert år
- Foreldrefrokost, sommerfester og avslutninger

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghetssirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilvenning med foreldre tilstede/tilgjengelig er minimum tre dager, men barnets behov kommer først og både personal og foresatte bør være fleksible i denne forbindelse.
- Tilvenningsperioden varer lengre enn den tiden foreldrene er til stede sammen med barna. Personalet tar hensyn til dette gjennom måten de organiserer seg på og hvordan de møter barna.
- I forkant av overgangen fra Småbarnsbasen til Rød/Blå base organiserer vi besøk både ute og inne på hovedbygget. Personalet fra Småbarnsbasen følger med på alle besøk og tilvenninger i forbindelse med overgangene. De barna som skal begynne på Tannlaus, har besøksdag, samt at vi prøver å legge til rette for spontane besøk gjennom året.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har skolestarter vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I Furumoen barnehage er 5 –åringene i en egen base som kalles Tannlaus. Gjennom barnets siste år i barnehage jobber vi spesifikt med overgang barnehage/skole. Furumoens opplegg er i tråd med rammeplan i forhold til å trygge og forberede barnet til skolestart. Vi inspirerer og skaper nysgjerrighet hos barnet rundt skriftspråket og har egne pedagogiske opplegg.
- Naturen er en unik læringsarena. Vi har implementert friluftsliv i vår hverdag, og bruker aktivt ulike referanseområder gjennom hele året.
- Tannlaus har eget årshjul/plan som leveres ut til 5 års foreldrene. Barnehagen har møte med skolen i starten av nytt barnehageår. Da bestemmes datoer som settes i årshjul. Sendes ut til foreldrene.
- Egen plan for overgang barnehage til skole som er felles for barnehagene i Senja kommune.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid. [EBBA](#)
- Foreldreundersøkelse annen hvert år.
- Personalet skal kjenne til aktivitetsplikten § 41-43 i Barnehageloven.
- Pedagogisk analyse: En måte å forstå utfordringer i læring eller adferd slik at en kan finne gode tiltak som faktisk hjelper.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna skal medvirke i å utvikle barnehagens lekemiljø.
- Barna skal få medvirke i planlegging av arrangement
- Gripe tak i barnas interesser i hverdagen – å legge til rette for at aktiviteter kan gjennomføres.
- Barna skal være med å påvirke egen hverdag gjennom å medvirke i blant annet valg av lek, aktiviteter, turmål, klær utfra behov.
- Personalet er lydhør og respekterer barnas ønsker under måltider.
- Lydhør overfor barns ønsker og behov gjennom å være bevisst barnas forskjellige uttrykksformer

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Markering av Samefolkets dag
- Samlinger og aktiviteter gjennom året
- Bruke sang, eventyr, drama og formingsaktiviteter i barnegruppene.
- Lære enkle ord og tall på samisk
- Lage enkel samisk mat med de største barna

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Presentere barna for IPAD med læringsspill/ apper
- Jobbe med QR-koder i det pedagogiske arbeidet
- Bruke Bee-bot og lære Brett som pedagogiske aktiviteter
- Personalet bruker digitale media til undring, og for å finne svar på spørsmål sammen med barna
- Bruke digitale verktøy i her- og nå situasjoner for støtte til å innhente informasjon for å støtte barns læreprosesser
- Musikk samlinger

Trafikksikker barnehage:

Senja kommune er sertifiseres som trafikksikker kommune via Trygg trafikk. Bygger på forskrift om miljørettet helsevern i barnehage, folkehelseloven og Rammeplan. Dette arbeidet hører inn under fagområdet *Nærmiljø og samfunn*.

Personalet skal;

- hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt i trafikken

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Trafikksikkerhet er fast innslag på høstens foreldremøte. *Dele ut materiell fra Trygg trafikk.*
- Rutiner for turer til fots, med bil og kollektivtransport. Fyller ut skjema for risikovurderinger før turene.
- Trafikksikkerhet er tema på samlinger, tilpasset aldersnivå.

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: - Begrepsinnlæring for alle. - Parallelllek i barnegruppa. - Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre - Sang og bevegelseslek - Tall og bokstavlek - Preposisjoner og plassering - ASK - Høytlesning - Fortellinger - Dramatisering av eventyr - Rim og regler - Øve på å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og i relasjoner til andre barn - Få støtte til å uttrykke behov og følelser	Hva: - Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. - Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. - Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. - Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. - Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjoner. - Spill og regellek - Tall og bokstavlek - Preposisjoner og plassering - Fortelle og gjenfortelle. - ASK - Begrepsinnlæring	Hva: - Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagsspråk. - Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. - La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. - Preposisjoner og plassering - Fortelle og gjenfortelle. - Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. - Spill og regellek. - Tannlauskklubben - ASK - Lek med tall og bokstaver - Begrepsinnlæring - Utforske bokstaver
Hvordan: - Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. Relasjonsbygging gjennom språket - Fabulerer og leker med språket. - Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. - Høytlesning/lydbøker - Bruker bøker og konkrete - Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barn og barnegrupper - Oppmuntre til å snakke i plenum. - Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. - Språkverktøy: <i>Steg for steg, Språkkista, Snakkepakken og TRAS</i> - Digitale verktøy for språkinnlæring - Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. - Gjenkjenne og øve på eget navn. - ASK: Alternativ supplerende kommunikasjon, bruk av bilder, tegn og konkrete		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna øver på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. • Øve på å velge pålegg- og drikke. • Øve på å smøre selv • Potte/dotrening	Hva: • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning.	Hva: • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å krype/klatre.
- Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.
- Gå på turer innad i barnehagen og i nærmiljøet
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell • Legge til rette for sanseopplevelser • Erfaring med bevegelsessanger og rytme, drama og dans • Begynnende kunnskap om, og erfaring med, ulike kulturtradisjoner	Hva: • Finmotoriske aktiviteter i forming. • Ta i bruk ulike formingsteknikker og -materialer, ute og inne • Rollelek og utkledning • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. • Kunnskap om og erfaring med ulike kulturtradisjoner	Hva: • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Oppfordre til aktiv deltakelse • Avansert rollelek • Ha kjennskap til alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. • I større grad legge til rette for fantasi, kreativ tenkning og skaperglede • Utvidet kunnskap om og erfaring med ulike kulturtradisjoner

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Månedstema; eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttryksmåter.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Enkel begrepslære om natur • Bruke sansene i lek	Hva: • Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv. • Oppleve nærmiljøet • Teknologi blir læring • Lære om naturvern. • Sansene våre	Hva: • Forståelse og respekt for dyr • Bruke naturen som læringsarena • Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. • Benytte teknologi for å lære mer om natur. • Bruk av naturens ressurser • Se betydningen av naturvern • Sansene våre • Personalet skal gi barna kunnskap om naturens betydning i forhold til matproduksjon

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «*Småfotan*.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, søppelsortering, gjenbruk og matsvinn
- Alderstilpassede turer. For eksempel bruke ski om vinteren.
- Personalet skal engasjere seg og støtte barns nysgjerrighet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Telling • Bli kjent med enkle geometriske figurer. • Begrepslære • Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene • Gjøre seg kjent med barnehagens rom inne og ute	Hva: • Lære om tall. • Lære mer om geometriske figurer. • Utforske mønster og former • Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter • Begreper • Preposisjoner • Enkel bruk av digitale verktøy	Hva: • Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene • Kjenne til bokstaver og tall • Kjenne igjen tallsymbol (terning) • Tidsbegreper: i går, i morgen, osv. • Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem • Bli kjent med tallremse opp til 20 • Forstå sammenhengen mellom tall og mengder • Størrelser; Vekt og lengder
Hvordan: • Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute. • Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall. • Spill og regellek. • Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning. • Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera. • Lek med forming og konstruksjon • Bruke barnehagen inne og ute, «usynlige grenser»		

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærlighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos seg selv og andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Småsteg», «Start», og annen aktuell litteratur
- 5 åringene arbeider med FORUT
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Fokus på mangfold gjennom;
 - Markering FN dagen 24 oktober
 - Internasjonal mat, land og kulturer.
 - Musikk, kunst og dans.
 - Ulike familieformer

Nærmiljø og samfunn		
Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til.	Hva: • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde. • Hvordan bevege seg i trafikken	Hva: • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. • Få kjennskap til skole i nærområdet. • Hvordan bevege seg i trafikken
Hvordan: • Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap. • Gå på turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. • Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen. • Trafikksikkerhet som tema. Bruker trafikksikkerhetsopplæringsboksen «Naffen» • Bli kjent med utrykningsetatene. • Eget referanseområde med lavvo • 5 åringene har egen plan for besøk til Småslettan skole gjennom hele året • 5 åringene besøker bedrifter i nærområdet • 5 åringene besøker politistasjonen • «BlimE» og «Skolestarterne» - NRK super • Markere merkedager som 17 mai, samefolkets dag. Ulike høytider		

Kommunale satsingsområder

1. Trygt og godt barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig i alle barnehagene i Senja kommune. Dette betyr at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • FN's Barnekonvensjon • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen • Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn • Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Bruke observasjonsverktøy i arbeidet med inkludering Pedagogisk analyse: En måte å forstå utfordringer i læring eller adferd slik at en kan finne gode tiltak som faktisk hjelper. Relasjonssirkelen; Et verktøy for å sikre gode voksen-barn relasjoner. Vennebussen: Kartlegging og modell som brukes for å snakke med barn om vennskap, inkludering og utenforskap på en konkret og forståelig måte. Alle med-skjema fylles ut på hvert enkelt barn én gang i året (vår) • Personalet skal være deltakende i lek og aktivitet inne og ute • Personalet skal inspirere, engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå. • Personalet skal være aktivt til stede, hindre negative handlinger og ekskludering. • Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større lekegrupper ut fra barnas behov og interessefelt • Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen. • Etter egenvurdering av eget pedagogisk arbeid skal det fokuseres på voksenrollen i lek inne og ute • Tiltaksplan mot mobbing • Aktivitetsplikten
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Årsplan, månedsplaner • Pedagogisk dokumentasjon og dagsrapport/ukesrapport via foreldreapp med bilder og tekst. • Plakater og informasjonstavler • Basemøter med refleksjonsgrupper og caser • Veiledningsgrupper • Foreldremøter og foreldresamtaler

- Evalueringsverktøy av eget pedagogisk arbeid. EBBA analyseverktøy for barnehager gjennomføres årlig
- Personalgruppa skal være bevisst de ulike voksenstilene (autoritativ, autoritær, forsømmende og ettergivende)
- Personalet skal være kjent med aktivitetsplikten jfr. § 41-43 i Barnehageloven

Kompetanseutvikling

- Refleksjon på basemøter og pedagogiske planleggingsmøter
- Nettverksmøter
- Kurs for alle ansatte i Senja kommune gjennom REKOMP

Furumoen barnehage har gjennomført sin deltakelse i Læringsmiljøprosjektet via Utdanningsdirektoratet. Prosjektet er to-årig, og barnehageåret 2025-2026 var andre, og siste år barnehagen deltok. Overordnet mål for prosjektet er å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø uten mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Barnehagen fortsetter med implementering av dette arbeidet og beholder arbeidsgruppa som skal sørge for å videreføre arbeidet rundt et trygt og godt barnehagemiljø.

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomføre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet. Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

Fokusere på gode matvaner. Når barn ikke spiser, må vi justere og finne gode strategier slik at barn får i seg den næringen de trenger gjennom dagen.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen • Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet
Mål fra Rammeplanen
• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. • Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP. Eget hefte <i>Retningslinjer for innkjøp og servering av mat i barnehagen</i>). • Egen kokk med relevant utdanning innenfor ernæring • Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute • Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag • Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider • Barna lager mat gjennom forskjellige aktiviteter gjennom året. De eldste barna prioriteres • 5 åringene lager mat fra det landet som er i Forut-aksjon
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Årsplan • Hopp nettverksmøter • Meny, bilder og tekst via foreldreappen • Refleksjon på basemøter • Kostholdsirkel • Evaluering
Kompetanseutvikling
• Kurs og HOPP-nettverk • Webinar

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen • Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser: - Barnehusets kroppskort - «Jeg vet» og «snakke sammen» (Salaby) - Vennebussen - Relasjonssirkelen • «Småsteg», «Start», Litteratur: «Jeg er meg, min meg», «Sint på alt og alle» - Barna skal øve på å sette grenser for seg selv, sette ord på sine egne følelser - 5 årsgruppa har temasamlinger ang. vennskap og hva mobbing er, gjennom hele året • Personalet støtter og motiverer barna gjennom dagen for å fremme mestring, trivsel og livsglede • Aktiviteter og turer for å fremme fellesskap og samhold
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Årsplan og rammeplan • Foreldremøter og-samtaler • Basemøter med refleksjon • Foreldremøter • Foreldreappen • Evaluering
Kompetanseutvikling
• Veiledning fra PPT ved behov innenfor aktuelle tema gjennom året • Kurs • Nettverk • Refleksjon på basemøter • KOSIP (kompetanseløftet i barnehage og skole)og REKOMP(Regional kompetanseutvikling)

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Daglig: minimum 60 min fysisk aktivitet for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. • Utebarnehage morgen/formiddag i store deler av året på Småbarnsbasen • Vektlegging av fysiske utfordringer i det pedagogiske arbeidet. Dette tilpasset de ulike aldersgruppene. Progresjon gjennom hele barnehageløpet. Ender opp med å gå til Rubbestad før barna skal begynne på skolen • Bruker aula og basseng • 5 åringene bruker Silsandhallen • Ski på barnehagens område og i Silsandmarka • Turer gjennomføres hele året i forhold til alder og forutsetninger • Bruke grillhyttene, for mer uteliv • Utvide lekeområdet med mer lek i skogen innenfor gjerde i barnehagen
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Årsplan og månedsplan • Foreldreappen • Foreldresamtaler og -møter
Kompetanseutvikling
• Kurs • Hoppnettverk • Basemøter med refleksjon

Planleggingsdager 2026– 2027:

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- Mandag 17.08.26. Planleggingsdag
- Fredag 09.10.26. Felles kursdag for alle barnehager i Senja kommune
- Mandag 04.01.27: Planleggingsdag
- Fredag 07.05.27: Planleggingsdag
- Fredag 04.06.27: Planleggingsdag

Foreldremøter høsten 2027:

- Blå og Rød base: Tirsdag 08.09 kl. 18.00
- Tannlaus: Tirsdag 08.09 kl. 19.30
- Småbarnsbasen: Onsdag 09.09 kl. 18.00

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette er fastsett i samråd med SU før 1. februar inneværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Sommerstengt barnehage i 2027: uke 29 og 30 (19.07-01.08)

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav minst 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august. 5 åringene som skal over til skolen har barnehageplass til og med juli, og all ferie må være avviklet innen da.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- Senja kommune(2024-2026) LMP prosjekt
- EBBA Assessments. (2022)
- Retningslinjer for innkjøp og servering av mat i barnehager, Senja kommune

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.

Vedlegg sendes ut til hver enkelt base

- Årshjul for 1-4 år
- Årshjul for 5 årsgruppa «Tannlaus»

Lavvoen til Furumoen